

Celal Şengör'ün bir televizyon programından bir kesiti alan ve "Celal ŞENGÖR Kuran'ın bilime aykırı olduğunu ispatladı" başlığı ile yayınlanan 3 dakikalık bir videoya rastladım.

Celal Şengör Kuranı defalarca incelediğini ve bir çok bilimsel yanlış bulduğunu dile getiriyor bu kesitte ve bir örnek veriyor. Örnek verdiği ayete çok hızlı bir şekilde baktım. Bu yazıda konuyu derinlemesine incelemeyeceğim; sadece "biz okuduk, defalarca okuduk" diyenlerin aslında gerçekten okuyup okumadığını kısaca tartışıp kararı sizlere bırakacağım.

Celal Şengör'ün "bilimsel bulgulara aykırı" diye paylaştığı ayetin kabul gören çevirisi:

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

Nahl 15

Türkçesi	Arapçası	Kökü
ve attı	وَأَلْقَى	ل ق ي
yeryüzüne	فِي الْأَرْضِ	ا ر ض
dağlar	رَوَاسِيَ	ر س و
diye	أَنْ	
sarsmasın	تَمِيدَ	م ي د
sizi	بِكُمْ	
ve ırmaklar	وَأَنْهَارًا	ن ه ر
ve yollar	وَسُبُلًا	س ب ل
umulur ki	لَعَلَّكُمْ	
doğru yolu bulursunuz	تَهْتَدُونَ	ه د ي

Diyanet İşleri Başkanlığı: (15-16) Sizi sarsmaması için yeryüzünde sağlam dağlar; yolunuzu bulmanız için de nehirler, yollar ve nice işaretler meydana getirdi. İnsanlar yıldızlarla da yollarını bulurlar.

Diyanet Vakfı: Sizi sarsmaması için yeryüzünde sağlam dağları, yolunuzu bulmanız için de ırmakları ve yolları yarattı.

2:01 / 3:18

İddia: Kuran "dağlar zelzeleyi önleyici vasıftadır der fakat bu bilime aykırıdır."

Konunun bilimsel yönünün bilmiyorum. Ben sadece çok hızlı bir şekilde acaba ayet doğru çevrilmiş mi, çevrilmediğine dair şüphe duymamı gerektirecek bulgular var mı ona bakacağım..

1. ve elkâ : ve bıraktı, koydu, attı, oluşturdu

2. fî el ardı : yeryüzünde

3. ravâsiye : dağlar

4. en temîde : sarsılması (sarsılmaması)

5. bi-kum : sizinle

6. ve enhâran : ve nehirler

7. ve subulen : ve yollar

8. lealle-kum : umulur ki, böylece siz

9. tehtedûne : yol bulursunuz (menzillerinize ulaşırsınız), hidayete erersiniz

İlk bakacağım kelime “dağ” olarak çevrilmiş kelime:

14 (ر س و) Mealleriyle Birlikte Gör

A'râf / 187	مُرْسِيهَا	gelip çatması	its appointed time	İsim + Zamir	
Hûd / 41	وَمُرْسِيهَا	ve durması da	and its anchorage	Bağlaç + İsim + Zamir	
Ra'd / 3	رَوَاسِي	sabit dağlar	firm mountains	İsim	
Hicr / 19	رَوَاسِي	sağlam dağlar	firm mountains	İsim	
Nahl / 15	رَوَاسِي	dağlar	firm mountains	İsim	
Enbiyâ / 31	رَوَاسِي	yüksek dağlar	firmly set mountains	İsim	
Neml / 61	رَوَاسِي	sağlam dağlar	firm mountains	İsim	
Lokman / 10	رَوَاسِي	sağlam ve yüksek dağlar	firm mountains	İsim	
Sebe' / 13	رَاسِيَاتٍ	sabit	fixed	İsim	
Fussilet / 10	رَوَاسِي	ağır baskılar	firmly-set mountains	İsim	
Kâf / 7	رَوَاسِي	sağlam dağlar	firmly set mountains	İsim	
Mürselât / 27	رَوَاسِي	dağlar	firmly set mountains	İsim	
Nâzi'ât / 32	أَرْسِيَهَا	oturttu	He made them firm	Fiil + Zamir	
Nâzi'ât / 42	مُرْسِيَهَا	demir atacak	(is) its arrival	İsim + Zamir	

R S V kökünden gelen bu kelime :

رسو / R-s-v

رَسَا الشَّيْءُ يَرْسُو: Şey sabit oldu, olmaktadır, denir. أَرْسَاهُ غَيْرُهُ: Onu başkası sabitleştirdi. Allah buyurur ki: وَقُدُورَ رَاسِيَّاتٍ: **Sabit** kazanlar (34/Sebe' 13); رَوَاسِيَّ شَامِخَاتٍ: **Sabit** dağlar (77/Murselât 27); وَالْجِبَالِ أَرْسَاهَا: Dağları **oturttu** (79/Naziât 32). Bu âyet, şu tür âyetlere işaretler: وَالْجِبَالِ أَوْتَادًا: Dağları birer kazık yapmadık mı? (78/Nebe' 7). Şair de şöyle der:

428

Hızlıca bir göz gezdirince bile bu kelimenin “dağ” olarak çevrilmesinin bir yorum sebebiyle olabileceğini düşündüm. Bazı ayetlerde “dağ olarak” çevrilmemiş.

Peki acaba Kuranda “dağ” olarak çevrilen başkaca kelime var mı?

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولِمُ تُوْمِنُ قَالَ
بَلَى وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَالِ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ
ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا
وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

dağın

C BL kökü “dağ” olarak çevrilmiş. Arapça bilmeyenler dahi RSV ile CBL ‘nin farklı kökler olduğunu bilecektir.

Demek ki en azından, Kuran metninin yazarı “dağ” bile demek istiyorsa farklı yerlerde farklı iki kök kullanmış; bunda bir şey amaçlamış olma ihtimali var. Neden bazı yerlerde CBL bazı yerlerde RSV dedi; bunu araştırmalı ve bir tez ortaya koymalıyız.

Şimdi de 4 numaralı ” temîde ” ye kısaca göz gezdireyim:

5 (م ي د)

[Mealleriyle Birlikte Gör](#)

Mâide / 112

مَائِدَةٌ

bir sofra

a table spread

İsim

Mâide / 114

مَائِدَةٌ

bir sofra

a table spread

İsim

Nahl / 15

تَمِيدَ

sarsmasın

it should shake

Fiil

Enbiyâ / 31

تَمِيدَ

sarsar

it (should) shake

Fiil

Lokman / 10

تَمِيدَ

sarsar

it (might) shake

Fiil

İş daha da ilginçleşti. karşıma “Maide” suresine de asını veren kök “MYD” çıktı. “Sofra” anlamında da çevrilmiş.

مید / M-y-d

مَيْد Yer gibi, büyük şeylerin sarsılmasıdır. Allah buyurur ki: أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ *sarsılmayasınız diye* (16/Nahl 15); أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ *insanlar sarsılmasın diye* (21/Enbiyâ 31).

Bu anlamda مَادَتِ الْأَغْصَانُ تَمِيدُ dallar şiddetli bir şekilde sarsıldı, denmektedir. Bazıları der ki: Bu, şairin sözünde olduğu gibi, مِيدَانٌ şeklindedir:

٤٣٢- نَعِيمًا وَمَمْدَانًا مِنَ الْعَيْشِ أَخْضَرَا

432- *Güzel bir hayat ve uzun
bir yaşayış yemyeşil.*¹¹⁹⁴

Bazıları, burada geçen مَيْدَانًا مِنْ ifâdesi, yaşayışın uzatılmış olanıdır, derler.

مَيْدَانُ الدَّابَّةِ deyimi de bundandır ve binek hayvanının uzun yaşamasıdır.

مَائِدَةٌ ise, üzerinde yemek bulunan tepsi demektir. Bunların her birine de مَائِدَةٌ denir.¹¹⁹⁵

مَاَدْنِي يَمِيدُنِي bana yemek yedirdi, yediriyor, denir. Kimileri bu cümlelerin, bana akşam yemeği yedirdi anlamında olduğunu söylemişler. Allah buyurur ki: أَنْزَلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ Bize gökten bir *sofra indir* (5/Mâide 114).

Bazıları: Havariler, yemek istemişlerdir, derler. Bazıları ise: Havarilerin istedikleri ilimdir, demişlerdir. İlme, sofraya denmesinin sebebi ise, yemek nasıl vücudun gıdası ise, ilmin de kalbin gıdası olmasındandır.

İlk bakışta “myd” nin “sarsmak” anlamı olabilmesi ihtimali kuvvetli gözüküyor ama MYD kökü ile “sofra/tepsi/yemek” ile nasıl bir ilgisi var araştırılmalı.

Bir de “elka” ya bakalım:

146 (ل ق ي) Mealleriyle Birlikte Gör						 	
Bakara / 14	لَقُوا	rastladıkları	they meet	Fiil + Zamir			
Bakara / 37	فَتَلَقَّى	derken aldı	Then received	İsti'nafiye Edatı + Fiil			
Bakara / 46	مُلَاقُوا	kavuşacaklardır	will meet	İsim			
Bakara / 76	لَقُوا	rastladıkları	they meet	Fiil + Zamir			
Bakara / 195	تُلْقُوا	kendinizi atmayın	throw (yourselves)	Fiil + Zamir			
Bakara / 223	مُلَاقُوهُ	O\na kavuşacaksınız	(will) meet Him	İsim + Zamir			
Bakara / 249	مُلَاقُوا	kavuşacaklarına	(would) meet	İsim			
Âl-i İmrân / 13	التَّقَاتَا	karşılaştılar	which met	Fiil + Zamir			

LKY kökü Kuranda pek çok anlama geliyor. Her bir ayete tek tek bakmak lazım. “Oluşturdum (HLK), bir halden diğerine atadım (CeAle), yoktan var ettim (BedEA) gibi pek çok kavram Kuran metninde var; neden bu ayette bu kelimelerin yerine LKY kullanılmış, bunun RSV kelimesi ile ilgisi ne, bunlar net olarak ortaya konulmalı.

لقى / L-k-y

لِقَاء: Sözcüğü, hem bir şeyi karşılamak hem onunla karşılaşmak manasına gelir. Bazen bunların her biri bu fiil ile ifâde edilir. Bu anlamda: لَقِيَهُ يَلْقَاهُ لِقَاءً وَلُقِيَا وَلُقِيَةً denir. Bir şeyi dokunma, görme ve uzbakışla fark etme de bununla dile getirilir. Allah buyurur ki: وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ *Ant olsun ki siz ölümle karşılaşmadan önce onu arzuluyordunuz* (3/Âl-i İmrân 143); لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا *Gerçekten biz bu yolculuğumuzda epey yorulduk, dedi* (18/Kehf 62).

Yüce Allah ile karşılaşma ifâdesi,

Sonuç: Ayetin mevcut çevirisinin hatalı olabileceği; geçmişten gelen “o günkü anlayış”ın mirası sebebiyle bu güne çevirinin yanlış gelmiş olabileceği kanısı bende kuvvetlendi. Halihazırda çalışıp bitirdiğim pek çok konuda “kesinlikle yanlış çeviri” diyeceğim kelimeler var. Geçmişte neden yanlış çevirdiler beni ilgilendirmiyor. Ben konuyu hakkını vererek incelerim; çelişki ve hata bulursam Kitaba güvenim sarsılır; bulamazsam güvenim artar.

Evet Kuran “APaçık” bir kitaptır. Ama bu apaçıklık şu demektir: İşte veri seti ortada, ben bu kitabın yazarı olarak çelişkisiz bir şekilde mikroveriyi kullanıcının hizmetine açtım. Geri kalan kullanıcının izlediği yönteme ve samimiyetine ve gayretine kalıyor. Sizi “babalarınızı körü körüne takip etmeyin diye defalarca da uyardım. Bu kitabı “çalışın” ve doğru yöntemle çalışın diye de defalarca uyardım. (Bu paragraftaki her cümlemi bir ya da bir kaç ayetle destekleyebilirim)

Yukarıdaki ayeti tam anlamak için incelediğim 3 kelime yetmiyor. Daha bakılması gereken bir çok veri var. Önceliklerim arasında olmadığı için buna vakit ayırmıyorum. Zira “Kurandan kolayınıza geleni okuyun” diye bir ayet var. Bu “gücünün yetmeyeceği konulara şimdilik girme!” demek. Benim önceliğim olan başka konular var. Ama bu konu bir başkasının önceliği olabilir; o da buradan başlayabilir.

Sonuç olarak; ben bu yazıda pek çok kişinin yaptığı bir hatayı göstermeye çalıştım. Kuran metni “derinlemesine incelenmesi” gereken bir metin. Lütfen çevirilerdeki hataları Kuranın hatasıymış gibi gösterme kolaycılığına kaçmayın. Bilimsellikten bahsediyorsanız Kurani da bu ilkelere göre inceleyin. Ya da gerek duymuyorsanız incelemeyin ama eleştirmeyi de bir hak olarak kendinizde görmeyin.

İyi ve faydalı işler yapmak istiyorsanız gelin birlikte yapalım. Söz tek bir ayet bile size okumayacağız. Zira biz Kurani iyi ve faydalı işler yapabilmek adına bu kadar çalışıyor ve emek harcıyoruz.

Ek (18.11.2018)

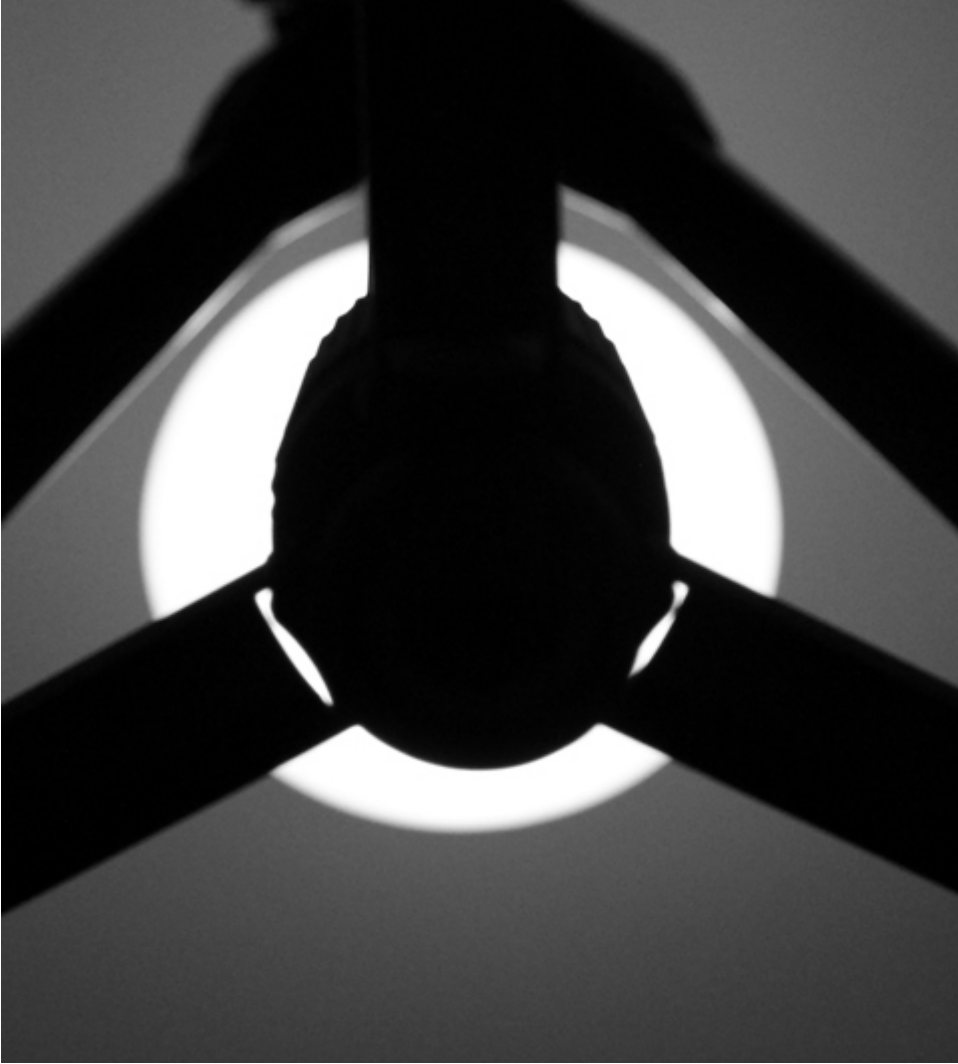
Kuran metnini çalışmak isteyenler için bir arkadaş güzel bir tavsiye videosu hazırlamış. Geliştirilebilir veya detaylandırılabilir. Fakat bu haliyle bile yön gösterici, fikir verici. İzlenmesini tavsiye ederim.

Bu yazı da konu ile ilgili :

•

[Kuran üzerine düşünmek nasıl olmalı?](#)

- [Kuran'da sema kavramı](#)

The image shows a menu board for a restaurant named 'derya'. The board has a gold-colored arched frame. At the top, there is a logo with the word 'DERYA' inside a square, and the word 'derya' in a large, stylized font. Below the logo, the menu is divided into sections. The first section is titled 'DÖNER ÇEŞİTLERİ / TYPES OF ROTARY' in red text on a white background. It lists four items with their prices in Turkish Lira (TL): 'Döner - (Returns)' for 9,00 TL, 'Dönerli İskender - (Alexander Returns)' for 12,00 TL, 'Dönerden Yoğurtlu - (Returns with Yogurt)' for 12,00 TL, and 'Pilav Üstü Döner - (Returns on top of Rice)' for 12,00 TL. The second section is titled 'ET YEMEKLERİ / MEAT DISHES' in red text on a white background. It lists one item: 'Kuzu Tandır - (Lamb Tandoori)' for 14,00 TL. The background of the menu board is green and white.

DÖNER ÇEŞİTLERİ / TYPES OF ROTARY	
Döner - (Returns)	9,00 TL
Dönerli İskender - (Alexander Returns)	12,00 TL
Dönerden Yoğurtlu - (Returns with Yogurt)	12,00 TL
Pilav Üstü Döner - (Returns on top of Rice)	12,00 TL

ET YEMEKLERİ / MEAT DISHES	
Kuzu Tandır - (Lamb Tandoori)	14,00 TL

[Dil olmadan din olmaz...](#)